

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 2

Tilleggsspørsmålnr.

Emne :

Oppskr. av: *Tyrkaer Myslaud*

(adresse):

Fylke: *Hordaland*Herad: *Vossesbraud*Bygdelag: *Styrkdalen*Gard: *Myslaud*G.nr. *17* Br.nr. *1*

- A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle. *Oppskrifta er etter uge røynsle.*
 B. Eller om den er etter andre heimsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke) :

SVAR

Paa store og mindre gaardar brukte dei same same maaten aa drive gaarden paa. I utmarken brukte ein aa slaa og det gjor ein ennu, men dei slendaste og daerlegaste slaaktene vert intye slaat i no. Hus minne hadi mange slaatter for men no er der intye husmen miir her i dalen. Da var sluet med Hus minne umlag 1900. her i dalen. Dei som intye hadi hest fetk laana hest, eller maate dei dra kjoget heim paa kjulke.

Til aa dra turkjoget til stakken eller utloa brukte ein aa kjoera med hest eller bera paa tau eller dra paa slae. Til her eller turkjoplas brukte ein aa dra paa slae eller bera paa tau eller bundel borsvolk (kipeband) har intye vaart brukte i dalen, bera paa tau bera paa bundel dra paa slae. Paa slae kunde ein dra op til iit kuestelas, begynte framme og lesset bakover for sloen matke vere tygnere bok. Bundel lagis paa den maaten at ein stak ein berkerinning klainvode han i to kmyte toppane i kop. Slageboeren lagis paa den maaten at ein stak iit baei med i saaveld i og leg etter bakken og leg saa mange =

fenget paa som ein tur ein kam ber, tur
 tauet igjennom haavolde og surrar da godt
 i hopp. Hjelparen staar bak og hjelper manen
 op med boren, tauet holdes over skulderen.
 Barne var alti med paa arbeid som muren.
 Innersikk har intye vaare brukte her i dalen.

Var da so bratt at ein intye kunde bruke hest
 brukte ein sloe eller bar da paa tau.

Løypesprung er brukte lit, dan fyrste var
 opsett omlag 1885. Tulleboren har vaare brukte
 til aa trille gras til hestjane med, tulleboren
 var intye til ant bruk in til gras trilling.

Bauren var laga av so stengrogrubretter, ein
 aksting med ei hjul paa vart set i bysunga
 som er set i laangstengern. Paa trillebaar var
 settast ei lita grund so graset intye skuld skulde
 komma fram paa hjule, da var alti verubretter
 Højet vart alti kjørt heim paa venterføre.
 frae löina i utmarki. I höjonna brukar ein
 no grundaslede han er 2.70 meter lang 1.40 meter brei
 grundane er 2.70 meter langa, 1.40 meter breia og
 1. meter höga. Forestillingane kaldes drutte
 grundasleddrette gjulsdrette kjerudrette o. s. l.
 Da me no bruke til aa kjøyra höj og korn paa
 kalla me grundaslede med ut paa hjul.

Hjulslide med hjul og meir for eller bak har
 intye vaare brukte her i dalen. Skoning var
 brukte paa venterledene intye paa somarsledene.
 Med meiaslede kjørd ein der so da var for bratt
 til aa kjøyra med grundaslede. Med grundaslede
 kjørdi der da ~~intye var for bratt aa~~ dar var fram
 kommeleg med hjul.

Til høi og korn kjøring bruktes grundastide, grunden før og bak var set fast paa sleden, men langgrunden paa siina kunde ein taifra naar ein liste av lasset. Grundastien sohan no er har vaare brukt slik sian 1890. Før var der laaga fasta grinda. Til aa holde høiet paa lasset med bruktes tang og tau (tangband).

Lasset vart lesa slik no at ein har somkyje høi api grundastiden som ein kan pakka i han, omlag 200 kilo. For da sista lasset var det verke nokon regel alt vart teke med.

Lasset var festet med tau og høytang, høytanga var umlag 2 meter lang 50 sentimeter bred, med et vtre i kvar ende som langstengen var festa i. Lasset vart festa med tau og høytang. Høytanga vart lagd oppaa høie tauet vart knytt i høytanga gjeik under sleden og opp i høytanga og gjeira lasset gott til. Tauet som vart brukt i høytanga vart tangband, gyrtau var hovold i og brukt til tvørgyng. Hovold til gyrtau er mindre og lettare en til gyrtau. Høystakken vart ^(stige) av det høiet ein hadde paa plasson antan da var mykje eller lite, da kunde ein fra 2 las opp til i 4 eller 5 las. Vinterlasset var alltid større en sommarlasset. Her i dalen vart aldrig brukt mer en ein hest for sommar lasset.

Høiet som var slaat i fellerstrop vart skjeft i lass vest dei hadde hest, hadde dei verke hest vart de skjeft i draage. Kyelken som dei brukte aa dra paa var lit mindre en ein hestastide. Høiet fra utslaatter og stollslaatter vart alltid kjørt heim paa snøfor om vintren.

Böndene som hadde utløne so mer kvarandre at dei kunde bruke same vegen kjørte alltid paa same tid. Tiden som dei kjørde høyet heim paa for ein 50-60 aar sidan var i januar og Februar. Dan som fyrst bringde høyet heim paa utslakta maatte ordne med bringinge. Bringinge var alltid i fellesskap, var da somykje snø at dei intye kunde kjøre med hest. maatte de bruke vey No er her arbeid vey so ein kan kjøre heim høyet paa fyrste snøfôrne og daa vert munder med bringing no en fjør.

Høyet vart kjørt heim paa langstida som da var sit grunda paa, dei som intye hadde hest smatte dra paa kjelke eller laana seg hest.

For over 100 aar siden var her intye bruk kjulslide tel aa kjøre høyet paa om sommern daa bruke dei bremaia slide utan skoring. Paa dei gaardar da var langt og bratt og kjøre høyet heim laga dei seg lunnaveg, kan var laga av 2. meter lange trestenger som vart lagt paa tvert over auien og gravne lit neri gjorde so dei laag fast i vegen med 80 sentimeter i mellom kvar lunn. Var da gaarda som laag tel sammem la dei vegen etter merket og arbeid vegen i lag For da gikk somykje littar naar dei fekk kjøre paa lunnar.